

9756

No: 778.

1761, 9

CONCILIATIONEM

L. 32. D. d. LL. et l. 2. C. quae
sit long. confu.

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

CONSENSV

P R A E S I D E

D. HENR. GODOFREDO BAVERO

SUPREM. CVR. PROVINCIAL. ET CONSIST.
LIPSIENS. ADV.

IN AVDITORIO ICTORVM

D. XXV. IVLII A. C. MDCCCLXI.

AD DISCEPTANDVM PROPONET

HENRICVS GOTTHARDT AVGVSTVS
KETTENBEIL

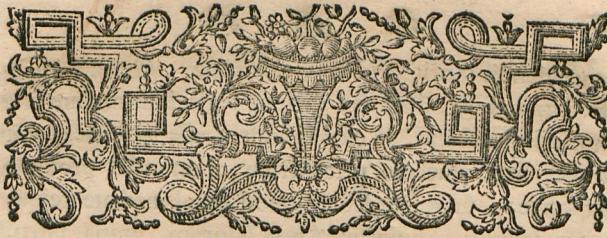
BREITLING. THVRING.

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEIMIA.

CONCILIATIO

L. 32. D. d. LL. et l. 2. C. quae sit long. consu.

§. I.

Licet, quod nuperime monebam, D O N E L- *Falsum est,*
L i sententia, qua, saluis reliquis, decennium, *quod dicunt a
ad introducendum ius consuetudinarium, praescriptio-
ne ad consue-
tudinem duci
argumentum
non posse.*
sufficere statuit, A N T . F A B R O , V I N N I O que fese pro-
pterea haud commendet, quod dicunt, de consuetu-
dine argumento praescriptionis affirmari posse nihil, iure
tamen meo defendere mihi videor, consuetudinem
praescriptionemque eximiam intercedere similitudinem.
Vtramque videlicet statuo reipublicae ergo ciuili lege
confirmatam esse, quod inservire paci publicae litibusque

A 2 prae-

praecidendis in primis idonea videbatur. Quod si vero de dignitate grauitateque alicuius legis iudicandum est, in primis, existimo, ad eius rationem esse respiciendum. Vnde, licet usucapio priuatorum commodis proxime respondeat, sufficere debet, quod simul mediate reipublicae inferuit, huiusque, non illorum, gratia introducta est.

§. II.

Cuius rei contrarium confirmatur.

Quae cum ita sint, non intelligo, cur differen-
tiae, quae consuetudinem et praescriptionem interce-
dit, hoc tribuere debeam, ut vocum longi ac diuturni
notionem, quam leges, absque restrictione ad certum iuris
caput, loquuntur, propterea, quod ad praescriptionem
pertinet, hoc loco exulare arbitremur. Ut potius,
quia consuetudini vim iuris naetae semper coniuncta
debet esse prae scriptio, scilicet, quod legislatorem ob-
stringit, iustum agnoscere, quod secundum consuetudi-
nem eiusmodi factum est, quam ob rem sine dubio in
Iure Can. cap. fin. X. d. consuetud. legitimate prae scripta di-
citur, persuasum habeam, prae prescriptionis naturam magis in
iure nostro illustratam ad explicanda, quae circa con-
suetudinem dubia occurrunt, omnino conducere.

§. III.

Recensetur Connani in- terpretatio l. 2.

Hacc paulo fusius exposita praemisi ideo, quia in-
terpretationi l. 2. C. quae sit long. consu. propulsandaeque
contra-

contradic^tioni, quae intercedere hanc et l. 32. D. d. LL. c. *quae sit
verba finalia videtur, si recte sentio, inferuiunt.* Verba
long. confus.
cit. l. 2. haec sunt: *consuetudinis ususque longaeui non
vilius auctoritas est: verum non usque adeo sui validura
momento, ut aut rationem vincat aut legem.* Mireris
profecto, quam variam CONSTANTINO, qui huius
constitutionis autor est, sententiam interpretes affinxer-
int. CONNANVS existimat, non hoc sibi velle legis-
latorem, ut neget, quicquam contralегem scriptam efficere
consuetudinem contrariam, saneque, quia non minor
vis tacitae quam expressae insit voluntati, antiquari
posse contraria consuetudine legem scriptam, inde vero
non consequi, perpetuum esse robur eiusmodi contra-
riæ consuetudinis debere, ut potius licet legislatori,
reuocare in usum legem antiquatam, et, quae contra
illam inualuerit, tollere rursus consuetudinem. Hanc
esse dicit legis nostrae sententiam, minime verbis finali-
bus cit. l. 32. aduersantem.

§. IV.

Aliter DONELLVS, qui putat, in thesi dispu-
tare CONSTANTINVM de viribus scripti iuris, et
consuetudinarii, reēque affirmare, eandem esse vtrius-
que virtutem, adeoque vim legis obtinere quidem con-
suetudinem legitime praescriptam, etiam in praeiudicium
scriptae legis anterioris, non tamen ita perpetuam, vt ne
Princeps eam noua contraria lege tollere valeat. quippe
Recensetur
DONELLI et
aliorum ad
eandem legem
sententia.

quod in genere, non admissa ius scriptum inter et consuetudinarium differentia, tenendum sit: ius nouum antiquiori derogare. Alii contra inter statum democraticum et monarchicum distinguentes *l. 32. D. d. LL.* ad illum, ad hunc *cit. l. 2.* pertinere, ex ea vtique apparere arbitrantur, nihil contra legem a Principe latam efficere amplexam a ciuibus ei subiectis consuetudinem. Alii denique, quia rationi lex iungitur, ad solam irrationabilem consuetudinem pertinere legem nostram contendunt.

§. V.

Sententiae priores impro-
bantur. Hisce omnibus, quas produxi, tam grauia obstant, sententiis, argumenta, vt nulli earum calculum adiicere valeam. Neque enim vñquam dubium fuisse factum credo, quod dicit CONNANVS, ex lege nostra apparet, abrogari lege scripta posse consuetudinem, nec est credibile, quod in Codice rescripta comprehendi nouimus, CONSTANTINVM generale ex DONELLI sententia praeceptum proposuisse, quod quisquam Philosopho lubentius quam Llatori tribuet. Nec intelligo, cur a Monarchia iuris consuetudinarii abhorrere debeat introductio, vt potius vnius, quam plurium, quin vniuersi populi consensum colligi facilius posse existumem. Minime omnium denique est verosimile ad solam respexisse CONSTANTINVM consuetudinem rationi infensam, cum ad hanc profligandam solius rationis fecisse mentionem sufficerit.

§. VI.

§. VI.

Vt vero, quae mea sit hac de re sententia, decla- *Alia subiici-
rem, singularem puto rationem esse consuetudinis ad-
tatio.*
uersantis legi scriptac cauenti, quominus contraria con-
suetudo contra se quicquam efficiat. Quod si enim
vera est, quam nuper ex ANT. FABRO et VIN-
NIO sententiam adduxi, grauiorem dignioremque esse
consuetudinem, quae vim iuris publici obtinuerit, prae-
scriptione, quae dominium, vel ius priuato homini tri-
buat, absque dubio a praescriptione ad consuetudinem,
tanquam a minore a maius, negando procedere debet
argumentatio. Ex quo sequentem in modum colligo:
Quia, si lex omnem omnino alienationem et praescri-
ptionem exulare iubet, nullam vno quasi ore interpre-
tes, praeter immemorialem, praescriptionem, nec imme-
rito, admittunt *v. l. fin. C. d. Reb. alien. n. alienand. l. 28.
D. d. V. S. l. 6. C. d. Praescr. 30. l. 40. annor. l. 2. §. 3. D.
d. Aqu. et aqu. pluu. arcend. l. 3. §. 4. D. d. aqu. cottid.*
pariter lex, quae, aduersam contra se allegare, diserte ve-
tat, consuetudinem, soli per immemoriale tempus con-
tinuatae cedit consuetudini.

§. VII.

Eandemque puto CONSTANTINI esse in *l. 2. eiusdem ar-
C. quae fit long. confi.* sententiam. Partim, quia non *gumenti conti-
intelligo, qua alia ratione pugna, quae hanc et l. 32.
D. d.*

D. d. L. aliasque de consuetudine leges intercedit, possit remoueri, partim, quia haec limitatio iuris rationi egregie respondet. Scilicet consuetudinarium ius aequum, ac praescriptio, tacitum supponit consensum. Praescriptio, in concessionem dominii, vel iuris, quod, nondum elapso certo tempore, penes alium fuerat. Consuetudo, in regulam a ciuibus obseruandam, taciturnitate sua a Principe declaratum. Quodsi igitur domini consensus supponi nequit, diserte prohibita in lege publica rei alicuius alienatione, cur quaeſo facilius supponi Principis debet consensus in consuetudinem scripta lege introduci veritam. Ut taceam hanc nostram sententiam, hoc etiam commendare quod scimus, Principis in primis et reipublicae fauore alia praeter immemorialem exulare praescriptionum genera.

§. VIII.

*Paneca de ius
vis bocieri
ratione adi-
ciuntur.*

Haec petita ex iure Romano ratio consuetudinis contra legis disertam specialemque prohibitionem introducendae an hodie immutata censiſi patiatur, vehementer dubito. Neque ut aliter sentiam hoc mihi persuadet, quod video ad vnum omnes non admissa distinctione statuere, tempore longissimo triginta annorum cum additamento Saxonico consuetudinem absolui. Nec enim illa respicit exceptionem regula nec opiniones ICTORUM ius consuetudinarium vñquam efficiunt.

ULB Halle
007 114 605

3

WONR

B.I.G.

9756

Ab:778.

1761,9

CONCILIATIONEM

L. 32. D. d. LL. et l. 2. C. quae
sit long. consu.

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

CONSENSV

P R A E S I D E

D. HENR. GODOFREDO BAVERO

SVPREM. CVR. PROVINCIAL. ET CONSIST.
LIPSIENS. ADV.

IN AVDITORIO ICTORVM

D. XXV. IVLII A. G. MDCCCLXI.

AD DISCEPTANDVM PROPONET

HENRICVS GOTTHARDT AVGVSTVS
KET TEN BEIL

BREITLING. THVRING.

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEIMIA.

